

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ

Н А К А З

Київ

№ _____

Про затвердження Порядку надання статусу офіційного ветеринарного лікаря, уповноваженого ветеринара, працівника бійні, уповноваженого на виконання обов'язків помічника державного ветеринарного інспектора, та здійснення їх діяльності

Відповідно до статті 9 та частини другої статті 31 Закону України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин»

Н А К А З У Ю:

1. Затвердити Порядок надання статусу офіційного ветеринарного лікаря, уповноваженого ветеринара, працівника бійні, уповноваженого на виконання обов'язків помічника державного ветеринарного інспектора, та здійснення їх діяльності, що додається.

2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Головного державного інспектора ветеринарної медицини України від 01 вересня 2000 року № 45 «Про затвердження Положення про державний ветеринарний нагляд та контроль за діяльністю суб'єктів господарювання щодо забою тварин, переробки, зберігання, транспортування й реалізації продукції тваринного походження», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 31 жовтня 2000 року за № 760/4981.

3. Департаменту аграрної політики та сільського господарства забезпечити в установленому законодавством порядку подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

4. Цей наказ набирає чинності одночасно із набранням чинності Закону України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин».

5. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Перший заступник Міністра

М. Мартинюк

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства аграрної
політики та продовольства України

№ _____

ПОРЯДОК

**надання статусу офіційного ветеринарного лікаря, уповноваженого
ветеринара, працівника бійні, уповноваженого на виконання обов'язків
помічника державного ветеринарного інспектора, та здійснення їх
діяльності**

I. Загальні положення

1. Цей Порядок визначає процедуру надання територіальними органами Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів (далі – територіальний орган) особам, визначеним Законом України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин» (далі – Закон), повноважень щодо здійснення окремих заходів державного контролю (далі – уповноважені особи), позбавлення таких повноважень, контролю правомірності та ефективності їхньої діяльності.

4

2. У цьому Порядку терміни вживаються у значеннях, визначених в Законі України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин» та інших нормативно-правових актах України.

II. Надання статусу уповноваженої особи

1. Розгляд питання надання статусу уповноваженої особи здійснюється територіальним органом після письмового звернення керівника державної установи ветеринарної медицини про надання повноваження щодо здійснення визначених законодавством окремих заходів державного контролю на потужностях, визначених компетентним органом.

2. Рішення про надання статусу уповноваженої особи оформляється наказом територіального органу.

3. Статус уповноваженої особи підтверджується службовим посвідченням, яке підписується керівником територіального органу.

4. У межах відповідних адміністративно-територіальних одиниць територіальний орган компетентного органу веде облік уповноважених осіб та оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті рішення про надання та позбавлення статусу уповноваженої особи не пізніше наступного робочого дня після їх прийняття.

Компетентний орган оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті узагальнену інформацію від територіальних органів про статус уповноважених осіб.

III. Здійснення діяльності уповноваженими особами

1. Державний контроль за діяльністю операторів ринку щодо забою тварин, переробки, зберігання, транспортування й реалізації харчових продуктів продукції тваринного походження, у тому числі неперероблених харчових продуктів, харчових продуктів здійснює Держпродспоживслужба, її територіальні органи та уповноважені особи у випадках визначених Законом.

Контроль у сфері безпечності та окремих показників якості харчових продуктів здійснюють також спеціалісти ветеринарної медицини оператора ринку під безпосереднім керівництвом офіційного ветеринарного лікаря.

2. Територіальний орган проводить перевірки уповноважених осіб у разі потреби, але не рідше одного разу на рік.

IV. Організація державного контролю

1. Організація здійснення державного контролю покладається на головних державних ветеринарних інспекторів, їх заступників та державних ветеринарних інспекторів, які координують діяльність відповідних служб ветеринарної медицини підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності та офіційних ветеринарних лікарів.

2. Уповноважені особи підпорядковуються головним державним ветеринарним інспекторам областей, міста Києва, знаходяться у штаті районної (міської) державної лікарні ветеринарної медицини, а в місті Києві – Об'єднання ветеринарної медицини в м. Києві.

3. Офіційний ветеринарний лікар здійснює розподіл повноважень між працівниками служби ветеринарної медицини оператора ринку, контролює їх

роботу, організовує професійне навчання і підвищення кваліфікації, визначає посадові права та обов'язки і подає їх на погодження відповідному головному державному ветеринарному інспектору.

4. Державний контроль за дотриманням оператором ринку ветеринарно-санітарних вимог, правил та заходів при забої тварин, переробці, зберіганні, транспортуванні й реалізації харчових продуктів тваринного походження постійно здійснюють спеціалісти ветеринарної медицини оператора ринку під контролем офіційного ветеринарного лікаря і його помічника.

5. До складу працівників ветеринарної медицини оператора ринку, в залежності від специфіки та обсягу виробництва, можуть входити: лікарі ветеринарної медицини; фельдшери ветеринарної медицини (лаборанти); трихінелоскопісти; дезінфектори; ветеринарні санітари-термометристи; нарізувачі та відбірники проб тощо.

6. Враховуючи виробничі потужності, потреби проведення повного переліку робіт щодо ветеринарного огляду забійних тварин, ветеринарно-санітарної експертизи харчових продуктів тваринного походження, її ветеринарно-санітарної оцінки, забезпечення ветеринарного контролю за діяльністю оператора ринку, Головний державний ветеринарний інспектор області, міста погоджує структуру і штатну чисельність працівників ветеринарної медицини оператора ринку відповідно до наказу Державного комітету ветеринарної медицини України від 26 листопада 2010 року № 524 «Про затвердження Норм часу і чисельності працівників державних установ ветеринарної медицини», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 01 квітня 2011 року за № 442/19180.

7. У м'ясопереробних цехах, бойнях малої потужності, незалежно від форми власності, без поточного процесу переробки тварин та в забійних цехах птахофабрик та інших потужностях державний контроль може бути виконаний офіційним ветеринарним лікарем.

У такому разі офіційні ветеринарні лікарі одночасно обслуговують декілька м'ясопереробних цехів і боєнь та інших підприємств без поточного процесу переробки тварин.

8. Спеціалісти ветеринарної медицини оператора ринку з професійних питань підпорядковуються офіційному ветеринарному лікарю.

9. Для проведення лабораторних досліджень харчових продуктів тваринного походження за показниками, встановленими ветеринарно-санітарними правилами, технологічними інструкціями тощо, оператор ринку направляє матеріали, що підлягають дослідженню, у державну районну, міжрайонну, міську, регіональну лабораторію Держпродспоживслужби за місцем розташування, де такі дослідження проводяться за рахунок операторів ринку у встановленому порядку.

10. Спеціалісти ветеринарної медицини оператора ринку призначаються на посади та звільняються з посад адміністрацією оператора ринку відповідно до чинного законодавства за поданням офіційного ветеринарного лікаря і утримуються за рахунок коштів оператора ринку.

Працівники ветеринарної медицини оператора ринку працюють за правилами його внутрішнього трудового розпорядку щодо режиму робочого часу, експлуатації приміщень, обладнання тощо.

За умовами оплати праці, матеріально-побутового забезпечення, інших видів обслуговування офіційного ветеринарного лікаря, помічника офіційного

ветеринарного лікаря прирівнюють до посад відповідних категорій працівників державних установ ветеринарної медицини.

Оператор ринку забезпечує створення спеціалістам ветеринарної медицини належних виробничих та житлових умов, їхнє медичне та транспортне обслуговування.

11. Не допускається покладання на спеціалістів ветеринарної медицини оператора ринку обов'язків, пов'язаних із здійсненням державного контролю за виробництвом і технологічним контролем якості та безпеки харчових продуктів тваринного походження на всіх ділянках виробництва і зберігання.

V. Права та обов'язки офіційних ветеринарних лікарів

1. Під час здійснення державного контролю офіційний ветеринарний лікар має право:

безперешкодного доступу без попередження до потужностей під час їх роботи;

здійснювати інспектування потужностей, випробувальних лабораторій, що розміщуються на потужностях і пов'язані з виробництвом та/або обігом харчових продуктів та/або кормів;

здійснювати відбір зразків з метою перевірки відповідності законодавству про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин;

проводити аудит постійно діючих процедур, заснованих на принципах НАССР, за умови наявності відповідної підготовки;

перевіряти документи щодо дотримання операторами ринку законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин і отримувати їхні копії;

здійснювати інтерпретацію результатів лабораторних досліджень (випробувань) зразків;

збирати докази, що підтверджують порушення операторами ринку положень цього Закону, законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин, у тому числі здійснювати відбір зразків;

здійснювати позапланові інспектування потужностей з метою перевірки виконання операторами ринку приписів, розпоряджень та рішень, прийнятих за результатами здійснення попередніх заходів державного контролю;

за зверненням оператора ринку видавати (заповнювати) міжнародні сертифікати, що підтверджують відповідність вантажів з харчовими продуктами або кормами, що експортуються з України, вимогам країни призначення або вимогам законодавства України. Міжнародний сертифікат, що підтверджує відповідність вантажу, що експортується з України, вимогам законодавства України, видається за відповідним зверненням оператора ринку, лише якщо компетентними органами України та країни призначення не погоджено форму міжнародного сертифіката і законодавство країни призначення не передбачає обов'язковості супроводження такого вантажу міжнародним сертифікатом встановленої форми;

нанесення позначки придатності на туші відповідно до Інструкції із застосування позначки придатності та ветеринарних штампів затвердженої наказом Державного комітету ветеринарної медицини України від 02 лютого 2010 року № 46, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 07 квітня 2010 року за № 278/17573;

приймати рішення про виправлення маркування харчових продуктів, інших об'єктів санітарних заходів;

залучати до здійснення заходів державного контролю представників правоохоронних органів відповідно до їх повноважень, визначених законодавством.

2. Під час здійснення державного контролю офіційний ветеринарний лікар повинен:

дотримуватися законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин;

при здійсненні державного контролю пред'являти оператору ринку службове посвідчення (документ, що посвідчує особу);

не розголошувати інформацію з обмеженим доступом, що належить оператору ринку.

VI. Права та обов'язки уповноваженого ветеринара

1. Під час здійснення державного контролю уповноважений ветеринар має такі права:

перевіряти дотримання законодавства щодо виробництва сирого молока та/або молозива, стану здоров'я тварин та використання ветеринарних препаратів;

перевіряти дотримання операторами ринку гігієнічних вимог та інформувати державного ветеринарного інспектора про порушення;

використовувати під час здійснення державного контролю результатів лабораторних досліджень (випробувань) показників безпеки сирого молока та/або молозива, проведених оператором ринку або на його замовлення;

перевіряти стан впровадження оператором ринку процедури періодичної перевірки сирого молока для визначення рівня загального бактеріологічного забруднення та/або кількості соматичних клітин;

отримувати від оператора ринку повідомлення про невідповідність визначеного рівня загального бактеріологічного забруднення та/або кількості соматичних клітин у сирому молоці і молозиві та інформувати про невідповідність державного ветеринарного інспектора;

інформувати державного ветеринарного інспектора про необхідність встановлення заборони відправлення сирого молока з господарства, якщо протягом трьох місяців з дати такого повідомлення оператором ринку зазначену невідповідність не усунуто;

здійснювати передзabійний огляд тварин у господарстві походження та перевіряти інформацію про харчовий ланцюг і повідомляти результати перевірки помічнику державного ветеринарного інспектора, який присутній на бійні;

здійснювати передзabійний та післязabійний огляд свійських копитних тварин, диких ссавців, вирощених на фермі, відмінних від зайцеподібних, а також зabій свійської птиці та кролів не на бійні, в обсязі, що не перевищує трьох голів свійських парнокопитних тварин або інших копитних тварин на тиждень, а також п'яти голів свійської птиці, кролів на день.

2. Під час здійснення державного контролю уповноважений ветеринар повинен:

дотримуватися законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин;

при здійсненні державного контролю пред'являти оператору ринку службове посвідчення (документа, що посвідчує особу);

не розголошувати інформацію з обмеженим доступом, що належить оператору ринку.

VII. Права та обов'язки працівника бійні, уповноваженого на виконання обов'язків помічника державного ветеринарного інспектора

1. Працівники бійні, уповноважені на виконання обов'язків помічника державного ветеринарного інспектора, мають право виконувати обов'язки помічника державного ветеринарного інспектора у межах державного контролю

свіжого м'яса птиці та зайцеподібних у разі виконання умов, визначених розділом VI цього Закону, та лише в частині технічної допомоги, необхідної для виконання завдань державного ветеринарного інспектора.

2. Територіальний орган на основі проведеного аналізу ризиків, що враховує, зокрема, результати попередніх заходів державного контролю та інформацію щодо виконання персоналом бійні своїх професійних обов'язків, має право у порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у галузь безпечності та окремих показників якості харчових продуктів та у галузь ветеринарної медицини, уповноважити працівників бійні на виконання обов'язків помічника державного ветеринарного інспектора у межах державного контролю свіжого м'яса птиці та зайцеподібних за таких умов:

на потужності протягом щонайменше 12 останніх місяців дотримуються гігієнічні вимоги та ефективно застосовуються постійно діючі процедури, засновані на принципах НАССР;

працівники бійні пройшли підготовку та склали кваліфікаційні іспити, що є обов'язковими для помічника державного ветеринарного інспектора в частині функцій, які виконуватимуть такі працівники;

під час здійснення функцій помічника державного ветеринарного інспектора працівники бійні перебувають під наглядом, керівництвом та відповідальністю державного ветеринарного інспектора, який періодично проводить перевірку дотримання законодавства такими працівниками, зокрема, під час передзабійних та післязабійних оглядів, та документує результати відповідних перевірок;

працівники бійні, що виконують функції помічника державного ветеринарного інспектора, є незалежними від працівників, відповідальних за процес виробництва на відповідній потужності, для уникнення конфлікту інтересів;

відбір зразків для лабораторних досліджень (випробувань) здійснюється лише працівниками бійні, які пройшли спеціальну практичну підготовку під наглядом державного ветеринарного інспектора.

3. У разі невиконання уповноваженими працівниками бійні функцій помічника державного ветеринарного інспектора компетентний орган позбавляє уповноваження таких працівників у порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у галузь безпечності та окремих показників якості харчових продуктів та у галузь ветеринарної медицини.

4. Помічник державного ветеринарного інспектора, який виявив ознаки порушення оператором ринку законодавства про здоров'я та благополуччя тварин, зобов'язаний негайно повідомити про це державного ветеринарного інспектора та, в разі необхідності, до його прибуття перевірити застосування оператором ринку коригувальних дій та запобіжних заходів.

При виявленні порушень законодавства про здоров'я та благополуччя тварин під час транспортування вжити необхідних заходів, встановлених Законом.

**Директор Департаменту
аграрної політики та сільського
господарства**

В. Топчій